บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 3 - 5 ปี อำเภอ เวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองของเด็กที่ปราศจากฟันผุ จำนวน 58 คน และเด็กที่มีฟันผุมาก จำนวน 53 คน รวม 111 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเด็กและผู้ปกครองและภาวะสุขภาพช่องปากของกลุ่มตัวอย่างเด็ก

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่างๆโดยผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างเด็ก

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆโดยผู้ปกครองกับภาวะปราศจากฟันผุและสภาวะฟันผุมากของกลุ่มตัวอย่างเด็ก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเด็ก และผู้ปกครองและภาวะสุขภาพช่องปากของกลุ่มตัวอย่างเด็ก

จากผลการศึกษา ภาวะสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 3-5 ปี ที่เรียนอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย จำนวน 184 คน พบว่า มีความชุกของการเกิดฟันผุ ร้อยละ 67.2 และมีค่าเฉลี่ยฟันผุ อุด ถอน เท่ากับ 3.6 ($\pm$3.05) ซี่ ต่อคน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเด็ก และผู้ปกครองจำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ (n=111)

กลุ่มตัวอย่าง	ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เด็ก	เพศ		
	ชาย	71	64
	หญิง	40	36
	อายุ		
	36 – 47 เดือน	79	71.2
	48 – 60 เดือน	32	28.8
	ภาวะสุขภาพช่องปาก		
	Caries free dmft = 0 ซี่	58	31.5
	ฟันผุ 1 - 7 ซี่	73	39.7
	ฟันผุมาก dmft $\geq$ 8 ซี่	53	28.8
ผู้ปกครอง	เพศ		
	ชาย	36	32.4
	หญิง	75	67.6
	อายุ		
	20 – 49 ปี	85	76.6
	50 ปีขึ้นไป	26	23.4

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเด็กมีจำนวนเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยมีเพศชาย 71 คน คิดเป็นร้อยละ 64 ส่วนเพศหญิงมี 40 คน คิดเป็นร้อยละ 36 เป็นกลุ่มอายุ 36 – 47 เดือน คิดเป็นร้อยละ 71.2 และ 48 – 60 เดือน คิดเป็นร้อยละ 28.8 ตามลำดับ ส่วนภาวะสุขภาพช่องปากของเด็กที่มีภาวะปราศจากฟันผุ มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 เด็กที่มีฟันผุ 1- 7 ซี่ มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 และเด็กที่มีภาวะฟันผุมาก มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองมีจำนวนเพศหญิงจำนวน 75 คนคิดเป็นร้อยละ 67.6 มากกว่าเพศชาย 36 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่าในกลุ่มอายุ 20 – 49 ปี มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 76.6 และกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองตามความสัมพันธ์กับเด็ก

ความสัมพันธ์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
พ่อ แม่	74	66.7
อื่นๆ (ลุง ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย)	37	33.3
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองของเด็กเป็นพ่อ แม่ มากที่สุด ร้อยละ 66.7 รองลงมาเป็น อื่นๆ (ลุง ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย) คิดเป็นร้อยละ 33.3

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	67	60.4
มัธยมศึกษาและอื่นๆ (ปวช ปวส อนุปริญญา ปริญญาตรี ไม่ได้เรียนหนังสือ)	44	39.6
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองอยู่ในระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 60.4 รองลงมาเป็น มัธยมศึกษาและอื่นๆ (ปวช ปวส อนุปริญญา ปริญญาตรี ไม่ได้เรียนหนังสือ) คิดเป็นร้อยละ 39.6

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองตามอาชีพหลัก

อาชีพหลัก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เกษตรกร	78	70.3
รับจ้างและอื่นๆ (ลูกจ้าง รับราชการ ค้าขาย)	33	29.7
รวม	111	100.0

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 70.3 รองลงมาเป็นรับจ้างและอื่นๆ (ลูกจ้าง รับราชการ ค้าขาย) คิดเป็นร้อยละ 29.7

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองตามรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ย	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	86	77.5
สูงกว่า 5,000 บาท (5,001– 10,000 บาท)	25	22.5
รวม	111	100

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่ารายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง ต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.5 รองลงมาคือ สูงกว่า 5,000 บาท (5,001– 10,000 บาท) คิดเป็นร้อยละ 22.5

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมโดยผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างเด็ก (n= 111)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปากของกลุ่มตัวอย่างเด็ก

พฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปาก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จำนวนครั้งในการแปรงฟัน		
1 ครั้ง ตอนเช้า และไม่แปรงเลย	43	38.7
2-3 ครั้ง ตอนเช้า กลางวันและก่อนนอน	68	61.3
การแปรงฟัน		
เด็กแปรงเอง	56	50.5
ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแปรง	55	49.5
วิธีการแปรงฟันของเด็ก		
ถูไปถูมาและแปรงขึ้นแปรงลง	88	79.3
ขยับแปรงอยู่กับที่และแปรงขึ้นแปรงลง	23	20.7

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าจำนวนครั้งในการแปรงฟันของกลุ่มตัวอย่างเด็กส่วนมากแปรงฟันวันละ 2-3 ครั้ง ตอนเช้า กลางวันและก่อนนอน คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมาเป็น 1 ครั้ง ตอนเช้าและไม่แปรงเลย คิดเป็นร้อยละ 38.7

ส่วนในการแปรงฟันนั้นแสดงให้เห็นว่า มีจำนวนเด็กที่แปรงเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมาคือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแปรง คิดเป็นร้อยละ 49.5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

วิธีการแปรงฟันของเด็กที่ทำมากที่สุด คือการถูไปถูมาและแปรงขึ้นแปรงลง คิดเป็นร้อยละ 79.3 รองลงมาคือ ขยับแปรงอยู่กับที่และแปรงขึ้นแปรงลง คิดเป็นร้อยละ 20.7

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ขนม และเครื่องดื่ม

พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ขนม และเครื่องดื่ม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
รสชาติอาหาร		
จืด/รสธรรมดา	72	64.9
รสหวาน	27	24.3
อื่นๆ (รสเค็ม รสเปรี้ยว)	12	10.8
พฤติกรรมการอมข้าว		
เคย	22	19.8
ไม่เคย	89	80.2
พฤติกรรมการกินผัก		
กิน	100	90.1
ไม่กิน	11	9.9
พฤติกรรมการกินผลไม้		
กิน	108	97.3
ไม่กิน	3	2.7
พฤติกรรมการกินขนม		
ลูกอม/หมากฝรั่ง/ขนมถุง/ช็อกโกแลต	90	81.1
ขนมไข่/ขนมปัง/เค้ก/เยลลี่/ไอศกรีม/อื่นๆ	21	18.9
พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่ม		
เครื่องดื่มที่เติมน้ำตาล	84	75.7
เครื่องดื่มที่ไม่เติมน้ำตาล	37	24.3

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ขนม และเครื่องดื่ม (ต่อ)

พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ขนม และเครื่องดื่ม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ภาชนะในการดื่มนม		
ขวดนม	88	79.3
แก้ว/กล่อง	23	20.7
พฤติกรรมการดูดนมหลับคาขวด		
เคย	38	**34.2**
ไม่เคย	**73**	**65.8**

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า รสชาติอาหารที่เด็กชอบกินมากที่สุดคือ รสจืด/ธรรมดา คิดเป็นร้อยละ 64.9 รองลงมาคือ รสรสหวาน คิดเป็นร้อยละ 24.3 และอื่นๆ (รสเค็ม รสเปรี้ยว) คิดเป็นร้อยละ 10.8

พฤติกรรมการอมข้าว มีเด็กที่ไม่เคยอมข้าว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.2 รองลงมา คือ เคยอมข้าว คิดเป็นร้อยละ 19.8

พฤติกรรมการกินผัก มีเด็กที่กินผัก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.1 รองลงมาคือ ไม่กินผัก คิดเป็นร้อยละ 9.9

พฤติกรรมการกินผลไม้ มีเด็กที่กินผลไม้ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.3 รองลงมา คือ ไม่กินผลไม้ คิดเป็นร้อยละ 2.7

พฤติกรรมการกินขนม พบว่า เด็กส่วนมากกินลูกอม/หมากฝรั่ง/ขนมถุง/ช็อกโกแลต คิดเป็นร้อยละ 81.1 รองลงมาคือ ขนมไข่/ขนมปัง/เค้ก/เยลลี่/ไอศกรีม/อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 18.9

พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่ม มีเด็กดื่มเครื่องดื่มที่เติมน้ำตาลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.7 รองลงมาคือ เครื่องดื่มที่ไม่เติมน้ำตาล คิดเป็นร้อยละ 24.3

ภาชนะที่เด็กใช้ในการดื่มนมมากที่สุด คือ แก้วและกล่อง คิดเป็นร้อยละ 79.3 รองลงมาคือ แก้ว/กล่อง คิดเป็นร้อยละ 20.7

พฤติกรรมการดูดนมหลับคาขวด มีเด็กที่ไม่เคยดูดนมหลับคาขวดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.8 รองลงมาคือ เคยดูดนมหลับคาขวด คิดเป็นร้อยละ 34.2

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
การแปรงฟันที่ถูกวิธีสามารถป้องกันฟันผุได้		
เห็นด้วย	106	95.5
ไม่เห็นด้วย	5	4.5
ขนมหวาน น้ำอัดลมทำให้ฟันผุได้		
เห็นด้วย	105	94.6
ไม่เห็นด้วย	6	5.4
การให้เด็กอมข้าวไว้ในปากนานๆ ทำให้ฟันผุ		
เห็นด้วย	103	92.8
ไม่เห็นด้วย	8	7.2
อาการปวดฟัน เป็นอาการเริ่มแรกของโรคฟันผุ		
เห็นด้วย	9	8.1
ไม่เห็นด้วย	102	91.9
ควรบีบยาสีฟันให้เด็กมากๆเพราะเด็กจะได้แปรงฟันสะอาด		
เห็นด้วย	102	91.9
ไม่เห็นด้วย	9	8.1
ควรแปรงฟันซ้ำให้เด็ก หลังจากเด็กแปรงฟันเสร็จ		
เห็นด้วย	86	77.5
ไม่เห็นด้วย	25	22.5
ฟันน้ำนมมีทั้งหมด 20 ซี่		
เห็นด้วย	81	73.0
ไม่เห็นด้วย	30	27.0
การกินผักและผลไม้ช่วยในการขัดทำความสะอาดฟัน		
เห็นด้วย	62	55.9
ไม่เห็นด้วย	49	44.1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครอง (ต่อ)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
การที่ฟันน้ำนมหลุดก่อนเวลาอาจทำให้ฟันแท้ที่ขึ้นมาบิดเก		
เห็นด้วย	52	46.8
ไม่เห็นด้วย	59	53.2
วิธีแปรงฟันที่เหมาะสมสำหรับเด็ก คือ ขยับแปรงไป-มา		
เห็นด้วย	51	45.9
ไม่เห็นด้วย	60	54.1

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมีการรับรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการแปรงฟันที่ถูกวิธีสามารถป้องกันฟันผุได้ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.5 รองลงมาคือ การกินขนมหวาน น้ำอัดลม ทำให้ฟันผุได้ และการให้เด็กอมข้าวไว้ในปากนานๆ ทำให้ฟันผุ, อาการปวดฟัน เป็นอาการเริ่มแรกของโรคฟันผุ, ควรบีบยาสีฟันให้เด็กมากๆเพราะเด็กจะได้แปรงฟันสะอาด, ฟันน้ำนมมีทั้งหมด 20 ซี่, การกินผักและผลไม้ช่วยในการขัดทำความสะอาดฟัน, การที่ฟันน้ำนมหลุดก่อนเวลาอาจทำให้ฟันแท้ที่ขึ้นมาบิดเก, วิธีแปรงฟันที่เหมาะสมสำหรับเด็ก คือ ขยับแปรงไป-มา คิดเป็นร้อยละ 94.6, 92.8, 91.9, 91.9, 77.5, 73.0, 55.9, 46.8 และ 45.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครอง

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเชื่อ
การแปรงฟัน เป็นสิ่งจำเป็นต่ออนามัยในช่องปาก	4.88	0.38	มากที่สุด
ฟันจะหลุดเมื่อถึงวัยอันควร	4.33	0.88	มาก
ฟันน้ำนมไม่สำคัญ เพราะจะมีฟันแท้มาแทนที่	4.17	1.08	มาก
หากพ่อแม่มีฟันผุ ลูกก็จะมีฟันผุด้วย	4.07	1.13	มาก
ฟันผุต้องถอนฟันเสมอ	3.76	1.11	มาก
การเก็บฟันของปู่ ย่า ตา ยาย ไว้สามารถป้องกันภัยอันตรายได้	3.74	1.23	มาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครอง (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเชื่อ
การถอนฟันอาจทำให้เสียประสาทตา ทำให้ตาบอดได้	3.38	1.25	ปานกลาง
ฟันผุเกิดจากกรรมพันธุ์	3.12	0.94	ปานกลาง
ฟันผุสามารถป้องกันได้	3.01	1.37	ปานกลาง
มีแมงตัวเล็กอาศัยในฟันทำให้เกิดฟันผุ	2.98	1.51	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองมีความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับการแปรงฟันเป็นสิ่งจำเป็นต่ออนามัยในช่องปากมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 มีความเชื่อ และทัศนคติระดับมากได้แก่ ฟันจะหลุดเมื่อถึงวัยอันควร 4.33 ฟันน้ำนมไม่สำคัญ เพราะจะมีฟันแท้มาแทนที่ 4.17 หากพ่อแม่มีฟันผุ ลูกก็จะมีฟันผุด้วย 4.07 ฟันผุต้องถอนฟันเสมอ 3.76 และการเก็บฟันของปู่ ย่า ตา ยาย ไว้สามารถป้องกันภัยอันตรายได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ และ 3.74 ตามลำดับ ส่วนระดับความเชื่อและทัศนคติปานกลาง แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมีความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับการถอนฟันอาจทำให้เสียประสาทตา ทำให้ตาบอดได้ 3.38 ฟันผุเกิดจากกรรมพันธุ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 ฟันผุสามารถป้องกันได้ และมีแมงตัวเล็กอาศัยในฟันทำให้เกิดฟันผุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 และ2.98 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 11 จำนวน และร้อยละของการเข้าถึงแหล่งบริการทันตกรรม การเข้าถึงแหล่งขายอาหาร ขนมสำหรับเด็ก และการเข้าถึงแหล่งขายอุปกรณ์ทำความสะอาดฟันเด็ก

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
มีเจ้าหน้าที่ออกมาตรวจฟัน หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการดูแลฟันเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่เด็กของท่านอยู่หรือไม่		
ไม่เคย	4	3.6
เคย	91	82.0
ไม่ทราบ	16	14.4
หากเกิดปัญหาเรื่องสุขภาพช่องปาก ท่านจะพาเด็กไปรับบริการที่ใด		
โรงพยาบาล	89	80.2
สถานีอนามัย	22	19.8
ความสะดวกในการเดินทางไปใช้บริการที่สถานีอนามัย/โรงพยาบาล/คลินิก เป็นอย่างไร		
สะดวก	109	98.2
ไม่สะดวก	2	1.8
ระยะเวลาในการเดินทางไปใช้บริการที่สถานีอนามัย/โรงพยาบาล/คลินิก		
น้อยกว่า 30 นาที	62	55.9
30 นาทีขึ้นไป	36	32.4
อย่างน้อย 1 ชั่วโมง	9	8.1
มากกว่า 1 ชั่งโมง	4	3.6
หมู่บ้านของท่านมีร้านขายอาหารและขนมหรือไม่		
มี 1-2 ร้าน	21	18.9
มี 3 ร้าน	14	12.6
มากกว่า 3 ร้าน	76	68.5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของการเข้าถึงแหล่งบริการทันตกรรม การเข้าถึงแหล่งขายอาหาร ขนมสำหรับเด็ก และการเข้าถึงแหล่งขายอุปกรณ์ทำความสะอาดฟันเด็ก (ต่อ)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ท่านมักจะไปซื้ออาหารและขนมให้เด็กที่ไหน		
มินิมาร์ท/ซุปเปอร์มาร์เก็ต	102	91.9
ตลาด	6	5.4
อื่น ๆ	3	2.7
ท่านสามารถหาซื้อแปรงสีฟันหรือยาสีฟันสำหรับเด็กได้ง่ายหรือไม่		
ยาก	3	2.7
ง่าย	108	93.3
ในหมู่บ้านของท่านมีร้านขายแปรงสีฟันหรือยาสีฟันสำหรับเด็กหรือไม่		
ไม่มี	7	6.3
มี	104	93.7
แหล่งหรือร้านค้าที่ท่านมักไปซื้อแปรงสีฟันหรือยาสีฟันให้เด็ก		
ร้านค้าในหมู่บ้าน	92	82.9
มินิมาร์ท/ซุปเปอร์มาร์เก็ต	14	12.6
ตลาด	4	3.6
อื่น ๆ	1	0.9
เคยได้รับแจกแปรงสีฟันและยาสีฟันจากเจ้าหน้าที่หรือไม่		
ไม่เคย	36	32.4
เคย	75	67.6

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองทราบว่า เคยมีเจ้าหน้าที่ออกมาตรวจฟัน หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการดูแลฟันเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คิดเป็นร้อยละ 82.0 รองลงมาคือไม่ทราบ คิดเป็นร้อยละ 14.4 ส่วนผู้ปกครองที่ตอบว่า ไม่เคยมีเพียงร้อยละ 3.6 เมื่อเกิดปัญหาเรื่องสุขภาพช่องปากผู้ปกครองส่วนมาก จะพาเด็กไปรับบริการที่โรงพยาบาลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

80.2 และสถานีอนามัย คิดเป็นร้อยละ 19.8 ความสะดวกในการเดินทางไปใช้บริการส่วนใหญ่เห็นว่า สะดวก คิดเป็นร้อยละ 98.2 และไม่สะดวก มีเพียงร้อยละ 1.8 โดยระยะเวลาในการเดินทางไปใช้บริการ น้อยกว่า 30 นาทีมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.9 รองลงมาคือ ใช้เวลาในการเดินทาง 30 นาทีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.4 ส่วนใช้เวลาในการเดินทางอย่างน้อย 1 ชั่วโมง และมากกว่า 1 ชั่งโมง คิดเป็นร้อยละ 8.1 และ 3.6 ตามลำดับ ในหมู่บ้านมีร้านขายอาหารและขนมมากที่สุด คือ มากกว่า 3 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมาคือ มี 1-2 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 18.9 ส่วน มี 3 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 12.6 แหล่งที่ผู้ปกครองไปซื้ออาหาร และขนมให้เด็กมากที่สุด คือ มินิมาร์ท/ซุปเปอร์มาร์เก็ต คิดเป็นร้อยละ 91.9 รองลงมาคือ ตลาดและแหล่งอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 5.4 และ 2.7 ตามลำดับ สำหรับแหล่งการซื้อแปรงสีฟันหรือยาสีฟันสำหรับเด็ก ส่วนมากสามารถหาซื้อได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 93.3 และหาซื้อได้ยาก มีเพียงร้อยละ 2.7 โดยส่วนมากในหมู่บ้านมีร้านขายแปรงสีฟันหรือยาสีฟันสำหรับเด็ก คิดเป็นร้อยละ 93.7 และเพียงร้อยละ 6.3 ที่ในหมู่บ้านไม่มีร้านขายแปรงสีฟันหรือยาสีฟันสำหรับเด็ก แหล่งที่ผู้ปกครองมักไปซื้อแปรงสีฟันหรือยาสีฟันให้เด็กมากที่สุด คือ ร้านค้าในหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 82.9 รองลงมาคือมินิมาร์ท/ ซุปเปอร์มาร์เก็ต คิดเป็นร้อยละ 12.6 ส่วนตลาดและแหล่งอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ3.6 และ 0.9ตามลำดับ สำหรับผู้ปกครองที่เคยได้รับแจกแปรงสีฟัน และยาสีฟันจากเจ้าหน้าที่มีมากกว่าผู้ปกครองที่ไม่เคยได้รับแจกแปรงสีฟัน และยาสีฟันจากเจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 67.6 และ 32

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละการได้รับข่าวสารและการสนับสนุนเกี่ยวกับการดูสุขภาพช่องปากของเด็กโดยผู้ปกครอง

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ท่านได้รับโปสเตอร์ แผ่นพับ ในการดูแลสุขภาพช่องปากจากโรงพยาบาล		
ไม่เคย	70	63.1
ปีละ 1 ครั้ง	24	21.6
ปีละ 2 ครั้ง	17	15.3
เจ้าหน้าที่ออกไปตรวจฟันเด็กที่โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		
ไม่เคย	4	3.6
ปีละ 1 ครั้ง	47	42.3
ปีละ 2 ครั้ง	60	54.1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละการได้รับข่าวสารและการสนับสนุนเกี่ยวกับการดูสุขภาพช่องปากของเด็กโดยผู้ปกครอง (ต่อ)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ท่านได้รับคำแนะนำในการดูแลสุขภาพช่องปากจากเจ้าหน้าที่ทันตกรรม		
ไม่เคย	29	26.1
ปีละ 1 ครั้ง	59	53.2
ปีละ 2 ครั้ง	23	20.7
ท่านพาเด็กไปตรวจฟันที่โรงพยาบาล		
ไม่เคย	48	43.2
ปีละ 1 ครั้ง	35	31.5
ปีละ 2 ครั้ง	28	25.2
เด็กได้รับการเคลือบฟลูออไรด์จากเจ้าหน้าที่ทันตกรรม		
ไม่เคย	46	41.4
ปีละ 1 ครั้ง	35	31.5
ปีละ 2 ครั้ง	30	27.0
ท่านได้รับทราบผลการตรวจฟันของเด็กจากครู/ผู้ดูแลเด็ก		
ไม่เคย	31	27.9
ปีละ 1 ครั้ง	56	50.5
ปีละ 2 ครั้ง	24	21.6
ท่านได้รับคำแนะนำในการดูแลสุขภาพช่องปากจากครู/ผู้ดูแลเด็ก		
ไม่เคย	39	35.1
ปีละ 1 ครั้ง	51	45.9
ปีละ 2 ครั้ง	21	18.9

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละการได้รับข่าวสารและการสนับสนุนเกี่ยวกับการดูสุขภาพช่องปากของเด็กโดยผู้ปกครอง (ต่อ)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ท่านจัดหาแปรงสีฟันให้เด็ก หลังได้รับการแจ้งจากโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรื่องการแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน		
ไม่เคย	27	24.3
ปีละ 1 ครั้ง	46	41.4
ปีละ 2 ครั้ง	38	34.2
ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากทางโทรทัศน์		
ไม่เคย	27	24.3
ปีละ 1 ครั้ง	33	29.7
ปีละ 2 ครั้ง	51	45.9
เด็กได้รับแจกแปรงสีฟันจากเจ้าหน้าที่/ครู/ผู้ดูแลเด็ก		
ไม่เคย	19	17.1
ปีละ 1 ครั้ง	59	53.2
ปีละ 2 ครั้ง	33	29.7

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าส่วนมากผู้ปกครองไม่ได้รับโปสเตอร์ แผ่นพับ ในการดูแลสุขภาพช่องปากจากโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมาคือ ปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.6 และปีละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.3 ส่วนเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจฟันเด็กที่โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากที่สุดคือ ปีละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมาคือ ปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.3

การได้รับคำแนะนำในการดูแลสุขภาพช่องปาก จากเจ้าหน้าที่ทันตกรรม ผู้ปกครองส่วนมากได้รับคำแนะนำ ปีละ 1 ครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.2 รองลงมาคือ ไม่เคยได้รับคำแนะนำเลย คิดเป็นร้อยละ 26.1 และ ได้รับคำแนะนำ ปีละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.7

การพาเด็กไปตรวจฟันที่โรงพยาบาล มีผู้ปกครอง ที่ไม่เคยพาเด็กไปตรวจฟันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.2 รองลงมาคือ ปีละ 1 ครั้ง และ ปีละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.5 และ 25.2 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การได้รับการเคลือบฟลูออไรด์ เด็กส่วนมากไม่เคยเคลือบฟลูออไรด์ คิดเป็นร้อยละ 41.4 รองลงมาคือ ปีละ 1 ครั้ง และปีละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.5 และ 27.0 ตามลำดับ

ส่วนผู้ปกครองที่ได้รับทราบผลการตรวจฟันของเด็กจากครู/ผู้ดูแลเด็ก ปีละ 1 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมาคือ ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 27.9 และ ได้รับทราบผลการตรวจฟัน ปีละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.6 ตามลำดับ และการได้รับคำแนะนำในการดูแลสุขภาพช่องปากจากครู/ผู้ดูแลเด็ก มากที่สุดคือ ปีละ 1 ครั้งเช่นกันคิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมาคือ ไม่เคยได้รับคำแนะนำในการดูแลสุขภาพช่องปากจากครู/ผู้ดูแลเด็ก คิดเป็นร้อยละ 35.1 ส่วนได้รับคำแนะนำในการดูแลสุขภาพช่องปากจากครู/ผู้ดูแลเด็ก ปีละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.9 ตามลำดับ

การจัดหาแปรงสีฟันให้เด็ก หลังได้รับการแจ้งจากโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรื่องการแปรงฟันหลังอาหารกลางวันส่วนมากผู้ปกครองจัดหาหลังได้รับการแจ้ง ปีละ 1 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 41.4 รองลงมาคือ ปีละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.2 และไม่เคยจัดหาแปรงสีฟันให้เด็ก หลังได้รับการแจ้งจากโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเลย คิดเป็นร้อยละ 24.3 ตามลำดับ

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากทางโทรทัศน์ปีละ 2 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมาคือ ปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.7 และไม่เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากทางโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 24.3 ตามลำดับ

การได้รับแจกแปรงสีฟันจากเจ้าหน้าที่/ครู/ผู้ดูแลเด็กมากที่สุด คือ ปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.2 รองลงมาคือ ปีละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.7 และไม่เคยได้รับแจกแปรงสีฟันจากเจ้าหน้าที่/ครู/ผู้ดูแลเด็ก คิดเป็นร้อยละ 17.1 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของการเลี้ยงดูเด็กให้มีวินัย

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก	
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
การชวนให้เด็กแปรงฟันโดยทำเป็นแบบอย่างให้เด็ก		
ปฏิบัติบางครั้ง	29 (50.0)	28 (52.8)
ปฏิบัติทุกครั้ง	29 (50.0)	25 (47.2)
การให้รางวัลตอบแทนเมื่อเด็กยอมทำตามที่ท่านสอน		
ปฏิบัติบางครั้ง	44 (75.9)	41 (77.4)
ปฏิบัติทุกครั้ง	14 (24.1)	12 (22.6)
การอธิบายเหตุผลหากมีการทำโทษเมื่อเด็กทำผิด		
ปฏิบัติบางครั้ง	28 (48.3)	23 (43.4)
ปฏิบัติทุกครั้ง	30 (51.7)	30 (56.6)
การให้เด็กรับประทานอาหารเป็นเวลาครบ 3 มื้อ		
ปฏิบัติบางครั้ง	57 (98.3)	48 (90.6)
ปฏิบัติทุกครั้ง	1 (1.7)	5 (9.4)
การให้เด็กรับประทานอาหารจุบจิบระหว่างมื้อ เช่น ขนมหวาน ไอศกรีม น้ำหวาน ลูกอม เยลลี่ ฯลฯ		
ปฏิบัติบางครั้ง	57 (98.3)	46 (86.8)
ปฏิบัติทุกครั้ง	1 (1.7)	7 (13.2)
การตามใจเด็กเมื่อเด็กร้องไห้รับประทานขนมหวาน ไอศกรีม น้ำหวาน ลูกอม เยลลี่ ฯลฯ		
ปฏิบัติบางครั้ง	42 (72.4)	44 (83.0)
ปฏิบัติทุกครั้ง	16 (27.6)	9 (26.7)
การทำโทษเด็กเมื่อเด็กไม่ยอมเชื่อฟังคำสั่งสอน		
ปฏิบัติบางครั้ง	38 (65.5)	34 (67.8)
ปฏิบัติทุกครั้ง	20 (34.5)	19 (32.2)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของการเลี้ยงดูเด็กให้มีวินัย (ต่อ)

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก	
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
การเบี่ยงเบนความสนใจเด็กเมื่อเด็กมีพฤติกรรมหงุดหงิดงอแง		
ปฏิบัติบางครั้ง	38 (65.5)	34 (67.8)
ปฏิบัติทุกครั้ง	20 (34.5)	19 (32.2)
การใช้ท่าทีหนักแน่นไม่ข่มขู่ในการควบคุมเด็กให้เชื่อฟังคำสั่งสอน		
ปฏิบัติบางครั้ง	48 (82.8)	44 (83.0)
ปฏิบัติทุกครั้ง	10 (17.2)	9 (17.0)
การไม่ให้ความสนใจเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่ดีต่างๆ		
ปฏิบัติบางครั้ง	46 (79.3)	48 (90.6)
ปฏิบัติทุกครั้ง	12 (20.7)	5 (9.4)

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่าการเลี้ยงดูเด็กให้มีวินัยของผู้ปกครองของเด็กที่ปราศจากฟันผุและฟันผุมาก ซึ่งมีพฤติกรรมในการเลี้ยงดูใกล้เคียงกัน แต่หากพิจารณาจากพฤติกรรมการเลี้ยงดูที่เหมาะสมมากที่สุด ในส่วนของการให้เด็กรับประทานอาหารจุบจิบระหว่างมื้อ คือให้เด็กรับประทานอาหารจุบจิบระหว่างมื้อทุกครั้ง ผู้ปกครองของเด็กที่ปราศจากฟันผุ มีเพียงร้อยละ 1.7 และผู้ปกครองของเด็กฟันผุมาก คิดเป็นร้อยละ 13.2 ส่วนการเลี้ยงดูในการให้เด็กรับประทานอาหารเป็นเวลาครบ 3 มื้อ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการเลี้ยงดูเด็ก ผู้ปกครองของเด็กที่ปราศจากฟันผุให้เด็กรับประทานอาหารเป็นเวลาครบ 3 มื้อ มีเพียงร้อยละ 1.7 และผู้ปกครองของเด็กฟันผุมาก คิดเป็นร้อยละ 9.4 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมโดยผู้ปกครองกับภาวะสุขภาพช่องปาก

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร กับภาวะสุขภาพช่องปาก

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก		P-value
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
อายุของผู้ปกครอง			.516
20 – 49 ปี	44(75.9)	41(77.4)	
50 ปีขึ้นไป	14(24.1)	12(22.6)	
ความสัมพันธ์กับเด็ก			.526
พ่อ แม่	39 (67.2)	35 (66.0)	
กลุ่มอื่นๆ	19 (32.8)	18 (34.0)	
ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษา	34 (58.6)	33 (62.3)	.422
มัธยมศึกษาและอื่นๆ	24(41.4)	20(37.7)	
อาชีพหลัก			.378
เกษตรกร	42 (72.4)	36 (67.9)	
รับจ้างและอื่นๆ	16(27.6)	17(32.1)	

Chi-Square test (P < 0.05)*

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร กับภาวะสุขภาพช่องปาก (ต่อ)

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก		P-value
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน			.398
ต่ำกว่า 5,000 บาท	46 (79.3)	40 (75.5)	
สูงกว่า 5,000 บาท	12 (20.7)	13 (24.5)	

Chi-Square test ($P < 0.05$)*

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านประชากร เกี่ยวกับ อายุ ความสัมพันธ์กับเด็กระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 15 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปาก กับภาวะสุขภาพช่องปาก

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก		P-value
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
จำนวนครั้งในการแปรงฟัน			
1 ครั้ง ตอนเช้าและไม่แปรงเลย	19(32.8)	24(45.3)	.123
2-3 ครั้ง ตอนเช้า กลางวันและก่อนนอน	39(67.2)	29(54.7)	
การแปรงฟัน			.252
เด็กแปรงเอง	27 (46.7)	29 (54.7)	
ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแปรง	31 (53.3)	24 (45.3)	
วิธีการแปรงฟันของเด็ก			.656
ถูไปถูมาและแปรงขึ้นแปรงลง	43 (74.1)	45 (84.9)	
ขยับแปรงอยู่กับที่และแปรงขึ้นแปรงลง	15 (25.9)	8 (15.1)	

Chi-Square test ($P < 0.05$)*

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านพฤติกรรมการทำความสะอาดช่องปาก ไม่ว่าจะเป็น จำนวนครั้งในการแปรงฟัน การแปรงฟันของเด็กไม่ว่าเด็กแปรงเอง หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแปรง และวิธีการแปรงฟันของเด็ก ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ขนม และเครื่องดื่ม กับภาวะสุขภาพช่องปาก

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก		P-value
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
รสชาติอาหาร			.006*
จืด/รสธรรมดา	43 (74.1)	29 (54.7)	
รสหวาน	7 (12.1)	20 (37.7)	
อื่นๆ	8 (13.8)	4 (7.6)	
พฤติกรรมการอมข้าว			.002*
ไม่เคย	53 (91.2)	36 (67.9)	
เคย	5 (8.8)	17 (32.1)	
พฤติกรรมการกินผัก			.076
ไม่กิน	3 (5.2)	8 (15.1)	
กิน	55 (94.8)	45 (84.9)	
พฤติกรรมการกินผลไม้			.523
ไม่กิน	2 (3.5)	1 (98.1)	
กิน	56 (96.5)	52 (1.9)	
พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่ม			.145
เครื่องดื่มที่เติมน้ำตาล	41 (70.7)	43 (81.1)	
เครื่องดื่มที่ไม่เติมน้ำตาล	17 (29.3)	5 (18.9)	

Chi-Square test ($P < 0.05$)*

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ขนม และเครื่องดื่ม กับภาวะสุขภาพช่องปาก (ต่อ)

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก		P-value
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
ภาชนะในการดื่มนม			.430
ขวดนม	13 (22.4)	10 (18.9)	
แก้ว/กล่อง	45 (77.6)	43 (81.1)	
พฤติกรรมการดูดนมหลับคาขวด			.430
ไม่เคย	43 (74.1)	30 (56.6)	
เคย	15 (25.9)	23 (43.4)	

Chi-Square test ($P < 0.05$)*

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ขนม และเครื่องดื่มในส่วนของรสชาติอาหาร พฤติกรรมการอมข้าว พฤติกรรมการกินขนม มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพช่องปาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนพฤติกรรมการกินผัก พฤติกรรมการกินผลไม้ พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มภาชนะในการดื่มนม และพฤติกรรมการดูดนมหลับคาขวด ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครอง กับภาวะสุขภาพช่องปาก

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก		P-value
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
ควรแปรงฟันซ้ำให้เด็ก หลังจากเด็กแปรงฟันเสร็จ			.019*
เห็นด้วย	50 (86.2)	36 (67.9)	
ไม่เห็นด้วย	8 (13.8)	17 (32.1)	
ขนมหวาน น้ำอัดลมทำให้ฟันผุได้			.125
เห็นด้วย	53 (91.4)	52 (98.1)	
ไม่เห็นด้วย	5 (8.6)	1 (1.9)	
การแปรงฟันที่ถูกวิธีสามารถป้องกันฟันผุได้			.211
เห็นด้วย	54 (93.1)	52 (98.1)	
ไม่เห็นด้วย	4 (6.9)	1 (1.9)	
ควรบีบยาสีฟันให้เด็กมากๆเพราะเด็กจะได้แปรงฟันสะอาด			.292
เห็นด้วย	52 (89.7)	50 (94.3)	
ไม่เห็นด้วย	6 (10.3)	3 (5.7)	
ฟันน้ำนมมีทั้งหมด 20 ซี่			.307
เห็นด้วย	44 (75.9)	37 (69.8)	
ไม่เห็นด้วย	14 (24.1)	16 (30.2)	
การกินผักและผลไม้ช่วยในการขัดทำความสะอาดฟัน			.336
เห็นด้วย	34 (58.6)	28 (52.8)	
ไม่เห็นด้วย	24 (43.4)	25 (47.2)	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครอง กับภาวะสุขภาพช่องปาก (ต่อ)

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก		P-value
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
การที่ฟันน้ำนมหลุดก่อนเวลาอาจทำให้ฟันแท้ที่ขึ้นมาบิดเก			.399
เห็นด้วย	26 (44.8)	26 (49.1)	
ไม่เห็นด้วย	32 (55.2)	27 (50.9)	
การให้เด็กอมข้าวไว้ในปากนานๆ ทำให้ฟันผุ			.410
เห็นด้วย	53 (91.4)	50 (94.3)	
ไม่เห็นด้วย	5 (8.6)	3 (5.7)	
วิธีแปรงฟันที่เหมาะสมสำหรับเด็ก คือ ขยับแปรงไป-มา			.523
เห็นด้วย	27 (46.7)	24 (45.3)	
ไม่เห็นด้วย	31 (53.3)	29 (54.7)	
อาการปวดฟัน เป็นอาการเริ่มแรกของโรคฟันผุ			.557
เห็นด้วย	5 (8.6)	4 (7.5)	
ไม่เห็นด้วย	53 (91.4)	49 (92.5)	

Chi-Square test ($P < 0.05$)*

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครอง ในส่วนของการรับรู้ว่า ควรแปรงฟันซ้ำให้เด็ก หลังจากเด็กแปรงฟันเสร็จ มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพช่องปาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนการรับรู้ว่าขนมหวาน น้ำอัดลมทำให้ฟันผุได้ การแปรงฟันที่ถูกวิธีสามารถป้องกันฟันผุได้ ควรบีบยาสีฟันให้เด็กมากๆเพราะเด็กจะได้แปรงฟันสะอาด ฟันน้ำนมมีทั้งหมด 20 ซี่ การกินผักและผลไม้ช่วยในการ

ขัดทำความสะอาดฟัน การที่ฟันน้ำนมหลุดก่อนเวลาอาจทำให้ฟันแท้ที่ขึ้นมาบิดเก การให้เด็กอมข้าวไว้ในปากนานๆ ทำให้ฟันผุ วิธีแปรงฟันที่เหมาะสมสำหรับเด็ก คือ ขยับแปรงไป-มา อาการปวดฟัน เป็นอาการเริ่มแรกของโรคฟันผุ ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเลี้ยงดูเด็กให้มีวินัยของผู้ปกครอง กับภาวะสุขภาพช่องปาก

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก		P-value
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
การชวนให้เด็กแปรงฟันโดยทำเป็นแบบอย่างให้เด็ก			.457
ปฏิบัติบางครั้ง	29 (50.0)	28 (52.8)	
ปฏิบัติทุกครั้ง	29 (50.0)	25 (47.2)	
การให้รางวัลตอบแทนเมื่อเด็กยอมทำตามที่ท่านสอน			.516
ปฏิบัติบางครั้ง	44 (75.9)	41 (77.4)	
ปฏิบัติทุกครั้ง	14 (24.1)	12 (22.6)	
การอธิบายเหตุผลหากมีการทำโทษเมื่อเด็กทำผิด			.373
ปฏิบัติบางครั้ง	28 (48.3)	23 (43.4)	
ปฏิบัติทุกครั้ง	30 (51.7)	30 (56.6)	
การให้เด็กรับประทานอาหารเป็นเวลาครบ 3 มื้อ			.570
ปฏิบัติบางครั้ง	5 (8.6)	5 (9.4)	
ปฏิบัติทุกครั้ง	53 (91.4)	48 (90.6)	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเลี้ยงดูเด็กให้มีวินัยของผู้ปกครอง กับภาวะสุขภาพช่องปาก (ต่อ)

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก		P-value
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
การให้เด็กรับประทานอาหารจุบจิบระหว่างมื้อ เช่น ขนมหวาน ไอศกรีม น้ำหวาน ลูกอม เยลลี่ ฯลฯ			.084
ปฏิบัติบางครั้ง	57 (98.3)	48 (90.6)	
ปฏิบัติทุกครั้ง	1 (1.7)	5 (9.4)	
การตามใจเด็กเมื่อเด็กร้องให้รับประทานขนมหวานไอศกรีม น้ำหวาน ลูกอม เยลลี่ ฯลฯ			.022*
ปฏิบัติบางครั้ง	57 (98.3)	46 (86.8)	
ปฏิบัติทุกครั้ง	1 (1.7)	7 (13.2)	
การทำโทษเด็กเมื่อเด็กไม่ยอมเชื่อฟังคำสั่งสอน			.134
ปฏิบัติบางครั้ง	42 (72.4)	44 (83.0)	
ปฏิบัติทุกครั้ง	16 (27.6)	9 (26.7)	
การเบี่ยงเบนความสนใจเด็กเมื่อเด็กมีพฤติกรรมหงุดหงิดงอแง			.519
ปฏิบัติบางครั้ง	38 (65.5)	34 (67.8)	
ปฏิบัติทุกครั้ง	20 (34.5)	19 (32.2)	
การใช้ท่าทีหนักแน่นไม่ข่มขู่ในการควบคุมเด็กให้เชื่อฟังคำสั่งสอน			.586
ปฏิบัติบางครั้ง	48 (82.8)	44 (83.0)	
ปฏิบัติทุกครั้ง	10 (17.2)	9 (17.0)	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเลี้ยงดูเด็กให้มีวินัยของผู้ปกครอง กับภาวะสุขภาพช่องปาก (ต่อ)

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก		P-value
	DMFT = 0 (n = 58)	DMFT ≥ 8 (n = 53)	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
การไม่ให้ความสนใจเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่ดีต่างๆ			.083
ปฏิบัติบางครั้ง	46 (79.3)	48 (90.6)	
ปฏิบัติทุกครั้ง	12 (20.7)	5 (9.4)	

Chi-Square test ($P < 0.05$)*

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านการเลี้ยงดูเด็กให้มีวินัยของผู้ปกครอง ในส่วนของพฤติกรรมตามใจเด็กเมื่อเด็กร้องไห้รับประทานขนมหวานไอศกรีม น้ำหวาน ลูกอม เยลลี่ ฯลฯ มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพช่องปาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนพฤติกรรมด้านอื่น เช่น การชวนให้เด็กแปรงฟันโดยทำเป็นแบบอย่างให้เด็ก การให้รางวัลตอบแทนเมื่อเด็กยอมทำตามที่ท่านสอน การอธิบายเหตุผลหากมีการทำโทษเมื่อเด็กทำผิด การให้เด็กรับประทานอาหารเป็นเวลาครบ 3 มื้อ การให้เด็กรับประทานอาหารจุบจิบระหว่างมื้อ การทำโทษเด็กเมื่อเด็กไม่ยอมเชื่อฟังคำสั่งสอน การเบี่ยงเบนความสนใจเด็ก เมื่อเด็กมีพฤติกรรมหงุดหงิดงอแง การใช้ท่าทีหนักแน่นไม่ข่มขู่ในการควบคุมเด็กให้เชื่อฟังคำสั่งสอน และการไม่ให้ความสนใจเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่ดีต่างๆ ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะสุขภาพช่องปากกับปัจจัยต่างๆเรียงจากตัวแปรที่มีน้ำหนักความสัมพันธ์มากไปหาน้อย

รายการ	ภาวะสุขภาพช่องปาก DMFT = 0 (n = 58) จำนวน (ร้อยละ)	ภาวะสุขภาพช่องปาก DMFT ≥ 8 (n = 53) จำนวน (ร้อยละ)	Odd Ratio	95 % C.I.	P-value
พฤติกรรมตามใจเด็กเมื่อเด็กร้องไห้รับประทานขนมหวานไอศกรีม น้ำหวาน ลูกอม เยลลี่ ฯลฯ			8.674	1.030 – 73.063	.022*
ปฏิบัติบางครั้ง	57 (98.3)	46 (86.8)			
ปฏิบัติทุกครั้ง	1 (1.7)	7 (13.2)			
พฤติกรรมการอมข้าว			5.006	1.694 - 14.788	.002*
ไม่เคย	53 (91.2)	36 (67.9)			
เคย	5 (8.8)	17 (32.1)			
การแปรงฟันซ้ำให้เด็ก หลังจากเด็กแปรงฟันเสร็จ			2.951	1.149- 7.580	.019*
เห็นด้วย	50 (86.2)	36 (67.9)			
ไม่เห็นด้วย	8 (13.8)	17 (32.1)			
รสชาติอาหาร			2.372	1.067 - 5.273	.026*
จืด/รสธรรมดา	43 (74.1)	29 (54.7)			
รสหวานและอื่นๆ	15 (25.9)	24 (45.3)			
พฤติกรรมการกินขนม			.197	.061 - .632	.003*
- ลูกอม/หมากฝรั่ง/ขนมถุง/ช็อกโกแลต	41 (70.7)	49 (92.5)			
- ขนมไข่/ขนมปัง/เค้ก/เยลลี่/ไอศกรีม/อื่นๆ	17 (23.3)	4 (7.5)			

Logistic regression ($P < 0.001$)*

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมตามใจเด็กเมื่อเด็กร้องไห้รับประทานขนมหวานไอศกรีม น้ำหวาน ลูกอม เยลลี่ ฯลฯ มีน้ำหนักความสัมพันธ์มากที่สุด โดยผู้ปกครองที่มีพฤติกรรมตามใจเด็กทุกครั้งเมื่อเด็กร้องไห้รับประทานขนมหวานไอศกรีม น้ำหวาน ลูกอม เยลลี่ ฯลฯ มีโอกาสเสี่ยงที่จะทำให้เด็กฟันผุมากเป็น 8.674 เท่าของ ผู้ปกครองที่ตามใจเด็กเป็นบางครั้ง ในขณะที่ รองลงมาคือ เด็กที่เคยมีพฤติกรรมอมข้าว มีโอกาสเสี่ยงในการเกิดฟันผุได้มากกว่า เด็กที่ไม่เคยมีพฤติกรรมอมข้าว เป็น 5.006 เท่า และผู้ปกครองที่ไม่เห็นด้วยกับการแปรงฟันซ้ำให้เด็กหลังจากเด็กแปรงฟันเสร็จ จะมีโอกาสเสี่ยงในการเกิดฟันผุในเด็ก มากกว่าผู้ปกครองที่เห็นด้วยกับการแปรงฟันซ้ำให้เด็ก หลังจากเด็กแปรงฟันเสร็จ เป็น 2.951 เท่า ส่วนเด็กที่ชอบบริโภค รสชาติอาหารที่มีรสหวาน และอื่นๆ จะมีโอกาสเกิดฟันผุได้มากกว่า เด็กที่ชอบบริโภครสจืด/ธรรมดา เป็น 2.372 เท่า ในขณะที่เด็กที่ชอบบริโภคลูกอม/หมากฝรั่/ขนมถุง/ช็อกโกแลต มีโอกาสเกิดฟันผุมากกว่าเด็กที่ชอบบริโภคขนมไข่/ขนมปัง/เค้ก/เยลลี่/ไอศกรีม และอื่นๆ เพียง .197 เท่า

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบระดับของความเชื่อ และทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของกลุ่มตัวอย่างเด็ก

	DMFT = 0 (n = 58)			DMFT ≥ 8 (n = 53)		
	Mean	Std. Deviation	ระดับความเชื่อ	Mean	Std. Deviation	ระดับความเชื่อ
การแปรงฟัน เป็นสิ่งจำเป็นต่ออนามัยในช่องปาก	4.95	.223	มากที่สุด	4.81	.483	มากที่สุด
ฟันจะหลุดเมื่อถึงวัยอันควร	3.67	1.130	มาก	3.85	1.099	มาก
ฟันผุสามารถป้องกันได้	4.29	.955	มาก	4.38	.790	มาก
มีแมงตัวเล็กอาศัยในฟันทำให้เกิดฟันผุ	3.05	1.480	ปานกลาง	2.98	1.563	ปานกลาง
ฟันน้ำนมไม่สำคัญ เพราะจะมีฟันแท้มาแทนที่	2.93	1.387	ปานกลาง	3.06	1.365	ปานกลาง
การถอนฟันอาจทำให้เสียประสาทตา ทำให้ตาบอดได้	2.60	1.227	ปานกลาง	2.64	1.287	ปานกลาง
ฟันผุต้องถอนฟันเสมอ	2.93	1.006	ปานกลาง	2.83	.871	ปานกลาง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบระดับของความเชื่อ และทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากของกลุ่มตัวอย่างเด็ก (ต่อ)

	DMFT = 0 (n = 58)			DMFT ≥ 8 (n = 53)		
	Mean	Std. Deviation	ระดับความเชื่อ	Mean	Std. Deviation	ระดับความเชื่อ
การเก็บฟันของปู่ ย่า ตา ยาย ไว้สามารถป้องกันภัยอันตรายได้	2.19	1.235	น้อย	2.34	1.224	น้อย
หากพ่อแม่มีฟันผุ ลูกก็จะมีฟันผุด้วย	1.90	1.038	น้อย	1.96	1.224	น้อย
ฟันผุเกิดจากกรรมพันธุ์	1.78	1.044	น้อย	1.89	1.121	น้อย

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างเด็กที่มีภาวะปราศจากฟันผุ และเด็กที่มีฟันผุมากมีระดับความเชื่อ และทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากไม่แตกต่างกัน โดยมีระดับความเชื่อ และทัศนคติในเรื่องของการแปรงฟัน เป็นสิ่งจำเป็นต่ออนามัยในช่องปากมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95, 4.81รองลงมาคือ มีระดับความเชื่อ และทัศนคติระดับมาก ได้แก่ ฟันผุสามารถป้องกันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29, 4.38 และฟันจะหลุดเมื่อถึงวัยอันควร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67, 3.85 ส่วนระดับความเชื่อและทัศนคติปานกลาง แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมีความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับมีแมงตัวเล็กอาศัยในฟันทำให้เกิดฟันผุ 3.05, 2.98 ฟันน้ำนมไม่สำคัญ เพราะจะมีฟันแท้มาแทนที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93, 3.06 ฟันผุต้องถอนฟันเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93, 2.83 การถอนฟันอาจทำให้เสียประสาทตา ทำให้ตาบอดได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60, 2.64 ในขณะที่ผู้ปกครองของเด็กที่มีภาวะปราศจากฟันผุ และเด็กที่มีฟันผุมาก มีระดับความเชื่อและทัศนคติระดับน้อย ในเรื่องการเก็บฟันของปู่ ย่า ตา ยาย ไว้สามารถป้องกันภัยอันตรายได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.19, 2.34 หากพ่อแม่มีฟันผุ ลูกก็จะมีฟันผุด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.90, 1.96 และ ฟันผุเกิดจากกรรมพันธุ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.78, 1.89 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved